

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet Palett för ett stärkt civilsamhälle (SOU 2016:13) - Svar på kulturdepartementets remiss 2016-04-14 Ku2016/00504/D

Inledning

Livsmedelsverket har en lång tradition av bred samverkan med civilsamhällets organisationer i olika frågor. Aktörer inom civilsamhället är bl.a. viktiga remissinstanser i myndighetens arbete med föreskrifter och råd. Civilsamhället är även representerat i flera av myndighetens nätverk och grupper.

Livsmedelsverket ser positivt på ambitionen att det offentliga ska ta mer hänsyn till civilsamhällets behov. Verket har dock vissa synpunkter på de delar av betänkandet som bedöms beröra myndigheten direkt. Livsmedelsverket bedömer att ett antal förslag i betänkandet är bättre ägnade att öka civilsamhällets inflytande, till exempel att civilsamhällets behov diskuteras i den årliga myndighetsdialogen eller att förtydliganden kring detta införs i myndigheters instruktioner vid behov.

Sammanfattning av Livsmedelsverkets synpunkter

Livsmedelsverket ifrågasätter behovet av:

- en ändring i myndighetsförordningen (2007:515), och
- en ändring i förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Livsmedelsverket har även invändningar mot:

- förslaget om återrapportering av kontakter och samråd med det civila samhället, och
- förslaget om regeringsuppdrag till Livsmedelsverket.

2016-06-30

Dnr 2016/01555

Nedan följer skälen till verkets invändningar. Kommentarer utgår från betänkandets struktur.

Avsnitt 1.3 och 5.1.2

Livsmedelsverket anser inte att den föreslagna ändringen av myndighetsförordningen är nödvändig.

I 6 § andra stycket myndighetsförordningen anges redan idag att myndigheter ska verka för att genom samarbete med myndigheter *och andra* ta till vara de fördelar som kan vinnas för enskilda samt för staten som helhet. Bestämmelsens lydelse innebär att hänsyn ska tas till aktörer inom civilsamhället i myndigheters arbete. Livsmedelsverket tar genomgående hänsyn till ideella organisationers intressen inom ramen för sin verksamhet.

Avsnitt 1.4 och 5.1.3

Livsmedelsverket anser inte att den föreslagna ändringen av förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning är nödvändig.

Enligt 4 § förordning om konsekvensutredning i regelgivningen ska myndigheten så tidigt som möjligt ge statliga myndigheter, kommuner, landsting, *organisationer*, näringslivet *och andra* som kostnadsmässigt eller på något annat betydande sätt berörs tillfälle att yttra sig i frågan och om konsekvensutredningen. Livsmedelsverket genomför redan idag konsekvensutredningar enligt förordningen.

Avsnitt 4.1.4

Livsmedelsverket anser inte att ett krav på återrapportering av kontakter och samråd med civilsamhället ska införas. Om ett krav ändå införs anser livsmedelsverket att återrapporteringen ska ske på annat sätt än i årsredovisningen.

Livsmedelsverket ifrågasätter behovet av denna kontroll och detaljstyrning av myndigheterna.

En skyldighet att redovisa myndighetens kontakter och samråd innebär att myndigheten måste bygga upp en funktion som kontinuerligt samlar in information om varje händelse; vem hade myndigheten samråd med? vilken

2016-06-30

Dnr 2016/01555

omfattning hade samrådet? vad handlade samrådet om? Inför varje rapportering måste informationen sammanställas. Om formatet inte preciseras är det sannolikt att myndigheterna kommer att rapportera på olika sätt vilket försvårar för regeringen att sammanställa en redovisning till riksdagen.

Livsmedelsverket har ett mycket stort antal kontakter och samråd med civilsamhällets aktörer under ett år. Livsmedelsverkets redovisning av verksamheten i årsredovisningen sker utifrån verkets processer, inte utifrån kontakter med olika aktörer. När det är relevant redovisas samråd med aktörer inom ramen för processerna. Krav på så kallade tvärsektoriella redovisningar i årsredovisningen slår sönder årsredovisningen och gör den mer oöverskådlig.

Avsnitt 5.2.3

Livsmedelsverket anser inte att ett regeringsuppdrag är nödvändigt.

Livsmedelsverket har de senaste två åren gjort mycket för att informera om när en verksamhet är ett livsmedelsföretag eller inte. Huruvida en verksamhet är ett livsmedelsföretag eller inte avgörs ytterst av om verksamheten har en viss kontinuitet och en viss grad av organisation. Om verksamheten är ideell eller inte har ingen betydelse. Det betyder att föreningar och andra organisationer från civilsamhället kan vara livsmedelsföretag enligt livsmedelslagstiftningens definition, men de bör normalt sett bedriva en verksamhet som omfattas av enklare krav i livsmedelslagstiftningen och bör inte heller få mycket kontrolltid.

Livsmedelsverket ger stöd i hur reglerna ska tolkas, bl. a. i ”Vägledningen om godkännande och registrering av livsmedelsanläggningar”. I vägledningen finns ett särskilt avsnitt om församlingshem, bygdegårdar och liknande, med exempel på om verksamheten är ett livsmedelsföretag eller inte. Aktörer från civilsamhället har själva tagit fram nationella branschriktlinjer. Folkets Hus och Parker, Sveriges Hembygdsförbund, Våra Gårdar samt Bygdegårdarnas Riksförbund har tillsammans tagit fram ”Branschriktlinjer för säker mat i samlingslokaler”. Riksidrottsförbundet har tagit fram branschriktlinjen ”Säker mat i idrottsrörelsen”. Branschriktlinjer är branschens egna beskrivningar av hur företagen kan göra för att uppfylla livsmedelslagstiftningens krav. Även i branschriktlinjerna finns exempel på om verksamheten är ett livsmedelsföretag eller inte. Branschriktlinjerna har bedömts av livsmedelsverket.

Både vägledning och branschriktlinjer finns på verkets webbsida och kan läsas av alla berörda; kontrollmyndigheter, livsmedelsföretag och civilsamhällets aktörer. Civilsamhällets livsmedelsföretag har tillgång till samma stöd som övriga livsmedelsföretag. Det är viktigt att samtliga aktörer, ideella eller inte, framför sina synpunkter och önskemål så att de kan tas i beaktande av berörd myndighet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Annica Sohlström. I den slutliga handläggningen har deltagit områdeschef Pertti Nordman, områdeschef Annika Rimland, jurist Gustaf Hammarlöf och statsinspektör Susanne Lundqvist, föredragande.

Annica Sohlström

Susanne Lundqvist